

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **Mgr. H. R.**, zastoupená JUDr. Jaroslavou Ježkovou, advokátkou se sídlem K. J. Erbena 1266, Nová Paka, proti žalovanému: **Magistrát města Pardubice**, se sídlem nám. Republiky 12, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 29. 5. 2019, č. j. 52 A 99/2018 – 79,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 29. 5. 2019, č. j. 52 A 99/2018 – 79, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2018, č. j. OSA/PO-23/17/159, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti v celkové výši 28 039 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám její zástupkyně JUDr. Jaroslavy Ježkové, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „*krajský soud*“) se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2018, č. j. OSA/PO-23/17/159. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městského obvodu Pardubice III (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“) ze dne 14. 6. 2017, č. j. ÚmoP3/ODŽP/2873/2016/Zar, jímž byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 2 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění platném do 30. 6. 2017 (dále jen „*zákon o přestupcích*“). Přestupku se měla dopustit tím, že dne 29. 9. 2016 v 19 hodin v Pardubicích v ulici Na Drážce,

před domem čp. 1810, po slovní rozepři fyzicky napadla údery pěstmi do oblasti hlavy a hrudníku V. B. (dále jen „poškozený“) a způsobila mu majetkovou škodu ve výši 260 Kč rozbitím jeho slunečních brýlí. Za tento přestupek byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 7 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Kromě toho jí byla také stanovena povinnost k náhradě způsobené škody poškozenému na slunečních brýlích ve výši 260 Kč.

[2] Krajský soud shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji rozsudkem ze dne 29. 5. 2019, č. j. 52 A 99/2018 – 79. Pro účely řízení o kasační stížnosti je podstatná níže uvedená argumentace krajského soudu.

[3] Krajský soud nejprve konstatoval, že žalobkyně uplatnila jen obecné žalobní námitky, v nichž toliko opakuje své odvolací důvody. Proto při posuzování důvodnosti těchto námitek vycházel krajský soud ze závěrů rozhodnutí žalovaného, s nímž se ztotožňuje. Takový postup je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (například rozsudkem ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, č. 1350/2007 Sb. NSS). Podle krajského soudu bylo dostatečně prokázáno, že se žalobkyně dopustila jednání popsaného ve „*skutkové větě*“ rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Skutečnost, že žalobkyně fyzicky zaútočila na poškozeného, potvrdilo několik svědků. Ti uvedli, že se nejednalo o pouhé „*odstrčení*“ poškozeného, ale došlo k útokům žalobkyně pěstmi do hrudníku a hlavy poškozeného. Krajský soud také dodal, že bylo dostatečně prokázáno, že poškozeným byl V. B. (bývalý druh žalobkyně, s nímž má syna), navíc tuto skutečnost nerozporovala ani sama žalobkyně.

[4] Dále posuzoval námitku žalobkyně, že se správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí nezabýval tím, proč je jí kladeno za vinu spáchání přestupku v nepřímém úmyslu. Krajský soud připustil, že tato okolnost je uvedena jen ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, nikoli již v jeho odůvodnění. Podle krajského soudu je však podstatné, že bylo prokázáno jednání žalobkyně spočívající v úderech pěstí do hlavy a hrudníku poškozeného i to, že mu tímto konáním způsobila majetkovou škodu na slunečních brýlích. Navíc žalovaný chybějící formu zavinění v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně napravil, neboť uvedl, že žalobkyně jednala přinejmenším v úmyslu nepřímém dle § 4 odst. 2 písm. a) zákona o přestupcích, tedy chtěla svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem. K tomu krajský soud citoval z rozhodnutí žalovaného, který k této otázce uvedl, že „*[a]ni s vynaložením co možná největší možné míry fantazie nelze dojít k závěru, že by obviněná tento skutek, který je spatřován v jiném hrubém jednání, spočívajícím v napadení V. B. opakovanými údery, mohla spáchat nedbalostní formu zavinění. Úmysl ze strany obviněné je zde zcela zřejmý.*“

[5] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce žalobkyně, že žalovaný nezohlednil, zda v jejím případě existovaly okolnosti vylučující protiprávnost jí za vinu kladeného jednání. Předně poukázal na to, že správní orgán prvního stupně dospěl k závěru o odpovědnosti žalobkyně za přestupek na základě několika důkazů, přičemž právní úprava neumožňuje hodnotit „*pocity žalobkyně*“ jako ohrožené ženy (míněno ohrožené předchozím jednáním poškozeného – pozn. Nejvyššího správního soudu) s následkem vyloučení její odpovědnosti za protiprávní jednání. Pokud se žalobkyně cítila ohrožená, mohla tuto skutečnost oznámit orgánům činným v trestním řízení. Kromě toho však krajský soud dovodil, že v situaci, kdy poškozeného fyzicky napadla žalobkyně, bylo možné se při posuzování možných okolností vylučujících protiprávnost jejího jednání zabývat pouze tím, zda nejednala v nutné obraně. Krajský soud k tomu ve shodně se žalovaným uvedl, že ze svědeckých výpovědí nevyplývá, že by žalobkyni hrozil fyzický útok ze strany poškozeného a dopustila se útoku na něm v nutné obraně.

pokračování

[6] Krajský soud nakonec uzavřel, že přestupkové řízení bylo řádně zahájeno, neboť v předvolání obviněné ze dne 27. 12. 2016 k jednání bylo přestupkové jednání správně popsáno a byla zde uvedena i právní kvalifikace. Na zákonnosti postupu správního orgánu nic nemění to, že písemností ze dne 23. 1. 2017 správní orgán prvního stupně vyrozuměl žalobkyni o změně právní kvalifikace, jelikož skutek správně kvalifikoval podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, účinného ke dni spáchání přestupku. Tímto opravil původní nesprávný odkaz na zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který nabyl účinnosti až po dni spáchání přestupku.

[7] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů, které lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Stěžovatelka tvrdí, že se krajský soud nevypořádal s jejími žalobními námitkami, neboť pouze nekriticky převzal hodnocení žalovaného, aniž by jej dále rozvedl, a nevyjádřil se k namítaným nezákonnostem rozhodnutí žalovaného. Konkrétně se krajský soud dostatečně nezabýval jejími námitkami, že nebyl naplněn materiální znak přestupku a existovaly zde okolnosti vylučující protiprávnost přestupkového jednání. Uvádí, že ve správním řízení předložila řadu listinných důkazů, které svědčí o tom, že mezi ní a poškozeným nepanuje „poklidná rodinná atmosféra“. Dále *de facto* namítá, že krajský soud pochybil, jestliže i při vědomosti o „vybrocenosti“ situace mezi ní a poškozeným dospěl k závěru, že stěžovatelka nejednala v nutné obraně, neboť nebylo ohroženo její zdraví ani zdraví jejich syna, který byl rovněž přítomen incidentu mezi ní a poškozeným. Stěžovatelka k této námitce uzavírá, že není rozhodné, zda v okamžiku jí učiněných úderů pěstí vůči poškozenému nastal následek ohrožení ze strany poškozeného. Postačí, že se oprávněně cítila poškozeným ohrožená.

[9] Podle stěžovatelky se krajský soud jen okrajově vyjádřil také k subjektivní stránce přestupku a nespécifikoval, v čem konkrétně lze spatřovat nepřímý úmysl stěžovatelky ke spáchanému přestupku. Kromě toho se opomněl zabývat i žalobními námitkami ohledně porušení zásad činnosti správních orgánů či tvrzením, že stěžovatelka předsedkyni Okresního soudu v Chrudimi zaslala vyjádření, v něm popsala celý skutkový děj (stěžovatelka je soudkyně tohoto okresního soudu – pozn. Nejvyššího správního soudu). Vytýká také krajskému soudu, že nepřisvědčil jejím námitkám ohledně nedodržení procesního postupu při zahájení správního řízení a v podrobnostech jen odkázal na hodnocení této otázky učiněné správním orgánem.

[10] Nesouhlasí ani s tím, že jí uplatněné žalobní body jsou příliš obecné, ačkoli v nich rozebírá nezákonnosti správního rozhodnutí (ty opakuje i v kasační stížnosti – zejména namítá nesrovnalosti ve svědeckých výpovědích a nejasnosti ohledně místa spáchání přestupku, dále brojí proti stanovení výše škody správním orgánem).

[11] Nakonec stěžovatelka namítá, že krajský soud postupoval v rozporu s rozhodnutími Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 32/2008, sp. zn. 2 As 46/2005, sp. zn. 2 As 52/2013 a sp. zn. 1 As 160/2014, aniž by však toto tvrzení dále rozvedla. Ve zbytku kasační stížnosti brojí proti postupu správních orgánů (při zahájení správního řízení, dokazování či prokazování výše způsobené škody) a v obecnosti poukazuje na zásady činnosti správních orgánů.

[12] Žalovaný ve vyjádření kasační stížnosti odkazuje na své rozhodnutí a vyjádření k žalobě, neboť se ztotožňuje s napadeným rozsudkem.

[13] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s.ř.s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s.ř.s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu 102 s.ř.s. přípustná a stěžovatelka je řádně zastoupena advokátkou (§ 105 odst. 2 s.ř.s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s.ř.s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s.ř.s.). Dospěl pak k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[14] Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Ačkoliv stěžovatelka výslovně neuvádí, že namítá nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, z obsahu její kasační stížnosti je patrné, že v ní v převážné většině vytyká krajskému soudu, že se nevypořádal s jejími žalobními námitkami, respektive jen bez dalšího převzal argumentaci žalovaného. Konkrétně tvrdí, že krajský soud dostatečně nereagoval na její námitky týkající se materiálního znaku přestupku, jeho subjektivní stránky či okolností vylučujících protiprávnost přestupkového jednání. Kromě toho uvádí, že krajský soud se nezabýval jejími námitkami ohledně porušení zásad činnosti správních orgánů a skutečnosti, že průběh skutkového děje stěžovatelka popsala ve vyjádření, jež zaslala předsedkyni Okresního soudu v Chrudimi (v podrobnostech viz odstavec [9] výše). V tomto případě se tedy jedná o kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. Podřazení kasačních důvodů pod konkrétní písmena § 103 odst. 1 s.ř.s. je věcí právního hodnocení věci kasačním soudem, a nezakládá proto nedostatek návrhu. K tomu srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 50, č. 161/2004 Sb. NSS (všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[15] S těmito námitkami se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, jímž je nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, neboť z něj nelze zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srovnej usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 – 74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Zrušení napadeného rozsudku pro nepřezkoumatelnost pak přichází v úvahu zejména tehdy, opomene-li správní soud na podstatnou námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 – 45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64).

[16] Krajský soud se shora uvedenými námitkami dostatečně zabýval (viz strany 4 až 8 napadeného rozsudku), a to i přes to, že v převážné části své argumentace odkázal na závěry žalovaného, s nimiž se ztotožnil. V této souvislosti je třeba připomenout, že Nejvyšší správní soud stabilně judikuje, že není chybou, pokud se soud s posouzením správních orgánů ztotožní a pro stručnost na jejich závěry odkáže. Měl by však v odůvodnění rozsudku vyložit, proč tak učinil, popřípadě přidat alespoň vlastní krátké hodnocení (viz rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130). Těmto požadavkům krajský soud dostal. Z rozsudku vyplývá, jakým způsobem se s žalobní argumentací vypořádal, u všech námitek neopomněl uvést vlastní hodnocení či alespoň vysvětlení, proč se s žalovaným ztotožnil (zvolený postup při vypořádání žalobních námitek krajský soud předestřel na straně 4 napadeného rozsudku, neboť zde uvedl, že žalobní námitky považuje za velmi obecné a vychází tedy v převážné míře ze závěrů žalovaného, s nimiž souhlasí). Pro úplnost lze dodat, že krajský soud minimálně implicitně reagoval i na tvrzení stěžovatelky, že průběh skutkového děje popsala ve vyjádření, jež zaslala předsedkyni Okresního soudu v Chrudimi. Uvedl totiž, že ve správním řízení bylo dostatečně prokázáno (zejména svědeckými výpověďmi) spáchání přestupku, popsaného ve skutkové větě

pokračování

správního orgánu prvního stupně, stěžovatelkou. Je tedy zřejmé, že správní orgány ani krajský soud neuvěřil průběhu incidentu, jak jej vylicila stěžovatelka ve svém vyjádření.

[17] Nejvyšší správní soud připouští, že by bylo vhodnější, kdyby krajský soud na jednotlivé žalobní námitky reagoval podrobněji, jak požaduje stěžovatelka. Pokud tak ovšem neučinil, nevyvolává absence tak podrobného vysvětlení vadu rozsudku, která by dosahovala intenzity nepřezkoumatelnosti. Nepřezkoumatelnost by totiž byla dána teprve tehdy, pokud by nebylo možné seznat, z jakého důvodu krajský soud žalobu zamítl. O takovou situaci se v projednávaném případě nejedná. K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku tedy Nejvyšší správní soud uzavírá, že podstatné je, že krajský soud srozumitelně vysvětlil, proč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výročí napadeného rozsudku, napadený rozsudek proto není nepřezkoumatelný.

[18] K námitce stěžovatelky ohledně nesprávného hodnocení její žalobní argumentace krajským soudem jako příliš obecné Nejvyšší správní soud uvádí, že z žaloby ověřil, že stěžovatelka zde uplatnila jak obecné námitky, tak i konkrétní výtky proti rozhodnutí žalovaného (ohledně nesprávného úředního postupu při zahájení správního řízení, nesrovnalostí ve svědeckých výpovědích, existence okolností vylučujících protiprávnost, neprokázání místa spáchání přestupku atd.). V tomto ohledu je tedy třeba závěr krajského soudu ohledně přílišné obecnosti žalobních námitek (viz strana 4 napadeného rozsudku) korigovat. Podstatné však je, že ačkoli krajský soud konstatoval, že žalobní argumentace je příliš obecná, přesto se jí dostatečně zabýval (viz odstavce [15] až [17] shora), proto toto dílčí pochybení v argumentaci krajského soudu samo o sobě nemá vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

[19] Dále se kasační soud zabýval tvrzením stěžovatelky, že krajský soud nesprávně hodnotil existenci okolností vylučujících protiprávnost jejího přestupkového jednání. Stěžovatelka namítá, že krajský soud pochybil, jestliže konstatoval, že nejednala v nutné obraně, neboť poškozený neohrožoval ji ani jejich syna. Podstatné však dle stěžovatelky je, že se oprávněně cítila poškozeným ohrožená, nikoli zda následek jí pocíťovaného ohrožení nastal.

[20] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatelka v odvolání namítala, že se správní orgán prvního stupně nezabýval tím, proč, když potkala ve večerních hodinách na ulici Na Drážce v Pardubicích poškozeného, ukryla se před ním s jejich malým synem na toalety do Nonstop baru. Stěžovatelka v průběhu správního řízení předložila řadu důkazů, jimiž se snažila prokázat, že ji poškozený dlouhodobě pronásleduje a obtěžuje. V první řadě se jedná o e-mailovou komunikaci mezi ní a pracovníci Odboru sociálně právní ochrany dětí Magistrátu města Pardubic (dále jen „OSPOD“) za období září až října roku 2016, v níž stěžovatelka popisuje pronásledování a obtěžování poškozeným (v e-mailu ze dne 30.9. 2016 pracovníci OSPOD informuje o incidentu mezi ní a poškozeným, jenž byl posléze kvalifikován jako přestupek stěžovatelky proti občanskému soužití a je předmětem nynějšího řízení). Dalším důkazem je záznam Okresního soudu v Chrudimi o tom, že poškozený opakovaně telefonicky kontaktoval v listopadu a prosinci roku 2015 předsedkyni tohoto soudu a požadoval od ní, aby zajistila, že se stěžovatelka bude chovat „v souladu se soudcovským stavem“. Z kopie záznamu o dnech a časech, kdy poškozený předsedkyni okresního soudu volal, je patrné, že se tak v listopadu roku 2015 stalo celkem devětkrát. Ve správním spise jsou rovněž založeny záznamy o telefonických hovorech mezi poškozeným a pracovníci OSPOD; poškozený jí mimo jiné sdělil, že má dostatek důkazů, aby stěžovatelku „vyslíkl z taláru“, a odmítl se vyjadřovat k vyhroceným vztahům mezi ním a stěžovatelkou, neboť „se nebude nikomu zpovídat jako malý školáček“. Nakonec lze poukázat na vyjádření plukovníka Mgr. M. D., vedoucího Územního oboru Pardubice Krajského ředitelství policie Pardubického kraje (nadřízeného poškozeného), v němž je uvedeno, že poškozený byl

v roce 2014 shledán vinným z přestupku proti občanskému soužití, který spáchal tím, že stěžovatelce od konce května roku 2012 do první poloviny srpna roku 2012 zaslal nejméně 268 zpráv, z nichž nejméně 37 bylo vulgárních, hrubých a vyhrožujících.

[21] Jak je uvedeno v odstavci [5] výše, krajský soud na straně 7 napadeného rozsudku k existenci okolností vylučujících protiprávnost přestupkového jednání stěžovatelky ve shodě s žalovaným jen stručně konstatoval, že právní úprava neumožňuje hodnotit „*pocity žalobkyně*“ jako ohrožené ženy s následkem vyloučení její odpovědnosti za přestupkové jednání. Přisvědčil žalovanému také v tom ohledu, že z výpovědí svědků nevyplývá, že by stěžovatelce bezprostředně hrozil fyzický útok ze strany poškozeného; hrozba útoku byla tudíž pouze ve fantazii stěžovatelky. O nutnou obranu – která by mohla vést k zániku odpovědnosti stěžovatelky za projednávaný přestupek – by šlo podle krajského soudu teprve tedy, pokud by jí reálně hrozil útok, což se ovšem nestalo.

[22] Tyto závěry krajského soudu (potažmo správních orgánů) však nejsou správné. Stěžovatelka ve správním řízení předložila poměrně rozsáhlé důkazy (viz odstavec [20] tohoto rozsudku). Z nich vyplývá, že mohla být obětí nebezpečného pronásledování a systematického agresivního chování ze strany poškozeného, určité dřívější jednání poškozeného vůči stěžovatelce bylo dokonce postiženo jako přestupek proti občanskému soužití a navíc několik incidentů mělo blízkou časovou souvislost s nyní posuzovaným přestupkovým jednáním. V takové situaci se správní orgány měly zabývat tím, zda se stěžovatelka mohla důvodně obávat útoku (zejména psychického) ze strany poškozeného, a proto se mu bránila. Pokud poškozený stěžovatelku již v minulosti obtěžoval a byl za takové jednání potrestán, nelze možnost ohrožení stěžovatelky hodnotit toliko jako „*hypotetickou*“, jak dovodili žalovaný a krajský soud.

[23] V této souvislosti lze odkázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 6 Tdo 339/2008, v němž se soud zabýval otázkou nutné obrany při spáchání trestného činu, respektive činu jinak trestného. Zde uvedl, že pro hodnocení toho, zda se osoba dopustila jednání v nutné obraně, je třeba zkoumat **subjektivní stav osoby, která odvracela útok, tedy jak se čin útočníka jevil tomu, kdo jej odvracel**. Tato okolnost je podstatná pro zodpovězení otázky, zda se jedná o přiměřenou nutnou obranu. Jelikož pro oblast přestupkového práva platí analogicky instituty práva trestního, tento závěr lze použít také na nyní projednávaný případ z oblasti přestupkového práva (tzv. malého trestního práva). Proto při posuzování odpovědnosti stěžovatelky za přestupek proti občanskému soužití bylo třeba se zabývat tím, zda stěžovatelka **subjektivně** pociťovala ohrožení ze strany poškozeného a tudíž na něj zaútočila, a to i přes to, že tato skutečnost nemusela být patrná pro nezúčastněné pozorovatele útoku, kteří ve správním řízení vypovídali jako svědci.

[24] Nejvyšší správní soud k této námitce uzavírá, že okolnosti, které správní orgány zohlednily při posuzování otázky, zda stěžovatelka naplnila znaky skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 2 písm. c) zákona nebo zda jednala za podmínek nutné obrany, nejsou dostatečné. Jak uvedeno výše, při posuzování její odpovědnosti za přestupek bylo třeba zkoumat, zda **subjektivně** důvodně pociťovala ohrožení ze strany poškozeného, a proto na něj zaútočila, nikoli jen to, zda tato skutečnost byla očividná pro svědky přestupkového jednání (srovnej již zmiňované usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 339/2008). Jestliže správní orgány nezohlednily důkazy předložené stěžovatelkou k prokázání této okolnosti, tímto postupem zatížily svá rozhodnutí vadou, která má vliv na jejich zákonnost. Napadený rozsudek je v tomto ohledu rovněž nezákonný, neboť krajský soud se s nesprávným postupem správních orgánů ztotožnil.

pokračování

[25] Nejvyšší správní soud nepředjímá, jak budou důkazy stěžovatelky v konečném důsledku hodnoceny, tedy zda povedou k vyloučení její odpovědnosti za přestupek. Jejich posouzení je úlohou žalovaného v dalším řízení, nicméně není možné je hodnotit jako zcela irelevantní pro projednávanou věc. Nelze totiž *a priori* vyloučit, že zde mohly existovat okolnosti, spočívající v předcházejícím vztahu a konfliktech poškozeného se stěžovatelkou, které mohly způsobit, že stěžovatelka době spáchání vytykaného přestupku mohla pouhou fyzickou přítomností poškozeného (jenž jí dle jejího vyjádření zastoupil cestu, když s rozrušeným synem odcházela z toalet Nonstop baru, kde se s ním před poškozeným skrývala) důvodně vnímat jako útok.

[26] Co se týče námítky shrnuté v prvním souvětí odstavce [11] shora, stěžovatelka se omezuje na prostý nesouhlas s postupem krajského soudu při nerespektování judikatury Nejvyššího správního soudu, aniž by specifikovala, v čem konkrétně krajský soud pochybil. Je třeba zmínit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí. Stěžovatelka je povinna v kasační stížnosti vylíčit, jakých konkrétních nesprávných úvah, hodnocení či závěrů se měl krajský soud dopustit, jakož i ozřejmit svůj právní náhled na to, v čem je tato nesprávnost spatřována (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2017, č. j. 3 As 123/2016 - 40, srovnej přiměřeně též rozsudek rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, č. 835/2006 Sb. NSS). Obsah kasační stížnosti tak v této části nespĺňuje pro svoji nekonkrétnost výše uvedené požadavky; v tomto případě se proto nejedná o kasační námitku ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s.

[27] Pro úplnost lze zmínit, že stěžovatelka ve zbylé části kasační stížnosti (viz [11] tohoto rozsudku) - kromě shora vypořádaných námitek – pouze znovu uplatňuje svoje výtky vůči postupu správních orgánů, odkazuje na zásady činnosti správních orgánů a opakuje svoji žalobní argumentaci. Tyto stěžovatelkou uplatněné námítky tedy směřují proti jinému, než nyní přezkoumávanému rozhodnutí (napadenému rozsudku), ve kterém stěžovatelka již obdržela odpověď na jí uplatněnou žalobní argumentaci, a nejedná se tedy o námítky ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. (k tomu srovnej například usnesení tohoto soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 – 63, č. 4051/2020 Sb. NSS). Touto částí kasační stížnosti se proto Nejvyšší správní soud nemohl věcně zabývat pro její nepřipustnost (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[28] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek je nezákonný, a proto jej zrušil dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku). Věc však krajskému soudu nevrátil k dalšímu řízení, jelikož současně rozhodl o zrušení rozhodnutí žalovaného dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Pro zrušení rozhodnutí žalovaného totiž byly podmínky již před krajským soudem. Dle § 78 odst. 4 s. ř. s., ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Dle § 78 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. je žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v odůvodnění tohoto rozsudku.

[29] Žalovaný se tak znovu musí důkladně zabývat tím, zda se stěžovatelka nedopustila jí za vinu kladeného jednání v nutné obraně či zda zde případně nejsou jiné okolnosti vylučující protiprávnost, přičemž při posuzování této otázky zohlední důkazy, které byly navrženy stěžovatelkou již v předcházejícím správním řízení (viz odstavec [20] shora). Žalovaný posoudí zejména časovou souvislost předchozího jednání poškozeného vůči stěžovatelce a jeho intenzitu, například nakolik směřovalo k fyzickému útoku poškozeného vůči stěžovatelce či nakolik obsahovalo pohružky fyzickým násilím. Následně řádně zhodnotí výsledky provedeného dokazování a vysvětlí, zda stěžovatelkou tvrzené okolnosti a jí předložené důkazy vedou

k vyloučení její odpovědnosti za uvedené přestupkové jednání. Pokud žalovaný dospěje k závěru, že časová vzdálenost, respektive nízká intenzita předchozích útoků poškozeného nemůže založit jednání v nutné obraně, stále předcházející historie vztahů může být polehčující okolností pro posouzení jednání stěžovatelky, kterou je třeba v závislosti na výsledcích provedeného dokazování zohlednit při ukládání trestu.

[30] V případě, že Nejvyšší správní soud ruší rozsudek krajského soudu a současně ruší i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98).

[31] Jelikož stěžovatelka dosáhla zrušení správního rozhodnutí, měla z procesního hlediska úspěch ve věci a náleží jí tak dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. náhrada nákladů řízení vůči žalovanému.

[32] Důvodně vynaložené náklady v řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti tvoří v první řadě zaplacené soudní poplatky za žalobu ve výši 3 000 Kč a kasační stížnost ve výši 5 000 Kč, celková výše zaplacených soudních poplatků tak činí 8 000 Kč. Dále jsou důvodně vynaložené náklady stěžovatelky tvořeny odměnou za zastupování advokátkou. Ta byla v řízení před krajským soudem určena podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „*advokátní tarif*“, ve spojení s § 7 bodem 5. a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, a to za tři úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí zastoupení, sepsání žaloby a účast na soudním jednání), tedy v celkové výši 9 300 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu částku 300 Kč za každý z uvedených úkonů právní služby, tedy celkem 900 Kč. Odměna za zastupování advokátkou v řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. d), ve spojení s § 7 bodem 5. a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, a to za jeden úkon právní služby po 3 100 Kč (sepsání kasační stížnosti), spolu s náhradou hotových výdajů za tento úkon ve výši 300 Kč. Dle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu náleží advokátu v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonech prováděných v místě, které není jeho sídlem nebo bydlištěm, náhrada za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět. Zástupkyně stěžovatelky tyto náklady uplatnila a doložila je technickým průkazem vozidla s potřebnými údaji. Nejvyšší správní soud tedy přiznal zástupkyni stěžovatelky náhradu cestovních výdajů ve výši 973 Kč po zaokrouhlení za cestu na soudní jednání z místa jejího sídla v Nové Pace do sídla krajského soudu a zpět v celkové vzdálenosti 152 km. Tato cesta byla realizována vozidlem Peugeot 307, s kombinovanou spotřebou 7,2 litrů paliva na 100 km, přičemž výše průměrné ceny za 1 litr benzínu činí 27,8 Kč a základní sazba za jeden kilometr jízdy činí 4,40 Kč (§ 13 odst. 1 advokátního tarifu, ve spojení s § 1 vyhlášky č. 389/2019 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, a s § 4 téže vyhlášky). Nejvyšší správní soud přiznal zástupkyni stěžovatelky rovněž náhradu za promeškaný čas v rozsahu šesti započatých půlhodin po 100 Kč [§ 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, ve spojení s § 14 odst. 3 téhož předpisu], tj. celkem 600 Kč. Celkem tak náhrada cestovních výdajů a náhrada za promeškaný čas činí částku ve výši 1 573 Kč. Zástupkyně stěžovatelky soudu doložila, že je plátcem DPH (§ 14a advokátního tarifu). Celková částka její odměny se proto zvyšuje o sazbu této daně ve výši 4 866 Kč po zaokrouhlení, což představuje 21 % z částky 23 173 Kč (3 000 Kč + 5 000 Kč + 9 300 Kč + 900 Kč + 3 100 Kč + 300 Kč + 973 Kč +

pokračování

600 Kč). Celkem tedy zástupkyni náleží odměna ve výši 28 039 Kč. Tato částku je žalovaný povinen zaplatit k rukám zástupkyně stěžovatelky, JUDr. Jaroslavy Ježkové, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.

V Brně dne 15. března 2021

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu